

ความต้องการที่จำเป็นและความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ในมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต
Needs and Satisfaction of the Quality of Graduates
from the Community Public Health Program,
Sirindhorn College of Public Health Suphanburi

ธานินทร์ สุธีประเสริฐ^{1*}, ศักดิกร สุวรรณเจริญ¹, สุนิสา จันทร์แสง¹ และสุภาพร บุญศิริลักษณ์¹
 Tanin Suteeprasert^{1*}, Sakdikorn Suwancharoen¹, Sunisa Chansaeng¹ and Supaporn Bunsiriluck¹
 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี^{1*}
 Sirindhorn College of Public Health, Suphanburi^{1*}

(Received: December 17, 2020; Revised: April 3, 2021; Accepted: March 3, 2021)

บทคัดย่อ

หลักสูตรการศึกษามีความสำคัญในการหล่อหลอมให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด และตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต การประเมินความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิตจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตร งานวิจัยเชิงพรรณนานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการที่จำเป็น ความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อคุณภาพบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ตามผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ในมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งได้แก่ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานกับบัณฑิต จำนวน 144 คน และประชาชนผู้ได้รับบริการจากบัณฑิต จำนวน 135 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และสถิติ paired t-test ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับความต้องการที่จำเป็นและระดับคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ ตามมุมมองผู้ใช้บัณฑิต รายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน มีคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็นกับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ประชาชนผู้ได้รับบริการจากบัณฑิต มีคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็นกับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. คุณภาพบัณฑิตทั้งรายด้านและภาพรวมยังไม่เป็นไปตามคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต
5. ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของบัณฑิต ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เกี่ยวกับความรู้และทักษะด้านหัตถการและการควบคุมป้องกันโรค สำหรับประชาชนผู้ได้รับบริการ เสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการวินิจฉัยโรค การทำหัตถการในการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน การให้สุขศึกษาและการให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของบัณฑิต

วิทยาลัยฯ ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าไปพัฒนาการเรียนการสอนให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้และทักษะตามสมรรถนะที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

คำสำคัญ: ความต้องการที่จำเป็น, ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต, คุณภาพบัณฑิต, สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding author: tanin2511@hotmail.com Tel. 092-2735799)

Abstract

It is important for a course of study to prepare qualified graduates whose characteristics meet curriculum and graduate users' requirement. Assessing the needs and quality of graduates is essential in curriculum development. This descriptive research aimed to examine the needs, user satisfaction and recommendation on the quality of graduates from the Community Public Health Program, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi. According to the six aspects of learning outcomes, the participants were recruited from two groups of users which included 144 supervisors and colleagues, and 135 people/patients using health services provided by the graduates. The needs and user satisfaction questionnaire used showed the content validity at an appropriate level which IOC is between 0.67 and 1.00. The statistical analysis was consisted of percentage, mean, standard deviation, maximum, minimum, and paired t-test. The results revealed as follows:

1. The needs and user satisfaction on the quality of graduates on the six aspects of learning outcomes showed perceptions at the agreed to the strongly agreed level. The overall of all aspects was at a high level.
2. The mean scores of the needs and quality of graduates according to all aspects of learning outcomes from the supervisors and colleagues were significantly different at the 0.05 level.
3. The mean scores of the needs and quality of graduates according to all aspects of learning outcomes from the group of people/patients were significantly different at the 0.05 level.
4. The perceived quality of graduates did not meet expectations on each aspect and the overall aspects of learning outcomes from the supervisors, colleagues and people/patients.
5. The suggestions from the supervisors and colleagues for improving the curriculum included the competencies of graduates in medical operations and disease control, whereas the people/patients were concerned about diagnostic skill procedures for home care, health education and humanized care of graduates.

The college should adopt these results to improve its teaching strategies. Thus, the instructors could prepare students fulfilled with ethics, discipline, work responsibilities, collaborative working, other competencies corresponding to the program and user requirements.

Keywords: Needs, User Satisfaction, Quality of Graduates, Community Public Health Program

บทนำ

การศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะมีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน (Office of the National Economic and Social Development Council, 2016) พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 28 และประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดให้ สถาบันการศึกษาทุกแห่งพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้เป็นไปตามประกาศ ภายใน พ.ศ.2555 โดยกำหนดให้บัณฑิตต้องเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถ ในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามมาตรฐานทั้งในระดับชาติและระดับสากล (Office of the Higher Education Commission, 2014) ซึ่งตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาวิชา สาธารณสุขชุมชน ได้มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ของนักศึกษา 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (Praboromarajchanok Institute, 2014)

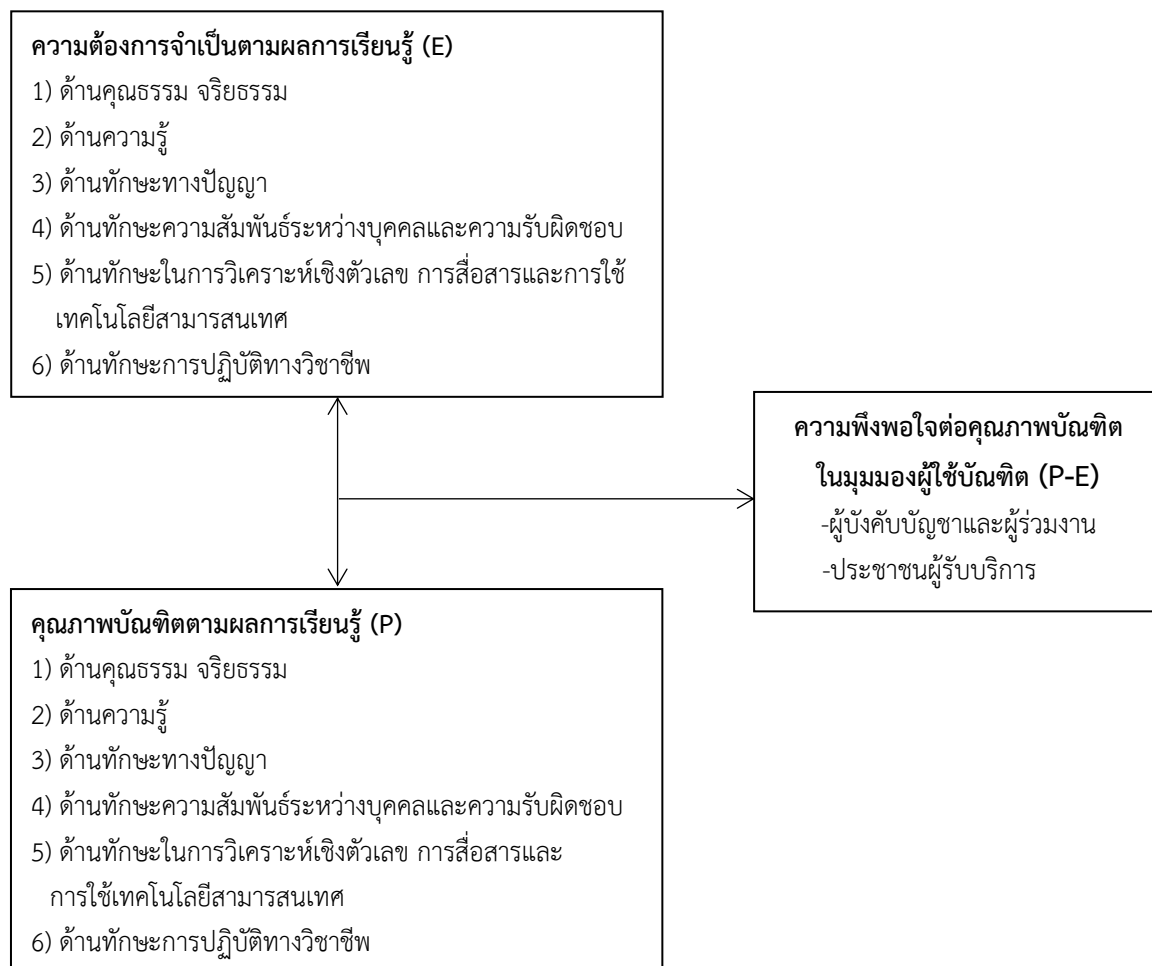
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัด สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรสาธารณสุข ปัจจุบันเปิดสอน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข ชุมชน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคเภสัชกรรม (Sirindhorn College of Public Health, Suphanburi, 2015) ในปีการศึกษา 2559 มีนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน รุ่นที่ 1 และ 2 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 เป็นหลักสูตรสมทบมหาวิทยาลัยบูรพา และตามระบบการประเมินคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 ตัวบ่งชี้ 2.1 กำหนดให้มีการติดตามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัย ซึ่งเป็นอาจารย์ในภาควิชาสาธารณสุขชุมชน จึงเห็นควรศึกษาระดับ ความต้องการจำเป็น และระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน รวมทั้งเปรียบเทียบความต้องการที่จำเป็นต่อคุณภาพของบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ในแต่ละด้านและในภาพรวม ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสะท้อนผลของการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาและบริหารจัดการการเรียนการสอนของภาควิชาต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการที่จำเป็นและระดับคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) 6 ด้าน ในแต่ละด้านและในภาพรวม ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการที่จำเป็นกับคุณภาพบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ในแต่ละด้านและในภาพรวม ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ในแต่ละด้านและในภาพรวม ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดในการประเมินคุณภาพของ Josep & Blanton, (2000: 32 อ้างถึงใน Chantararat, 2009: 22) ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต รุ่น 1 และ 2 ซึ่งบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 และ 2559 ตามลำดับ และประชาชนผู้ได้รับบริการจากบัณฑิต ซึ่งไม่ทราบจำนวนและสัดส่วนที่ชัดเจน จึงคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของคอแครน (Cochran, W. 1977) ที่กำหนดค่าสัดส่วนไว้ที่ร้อยละ 50 ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน โดยกำหนดสัดส่วนของผู้ใช้บัณฑิตและประชาชนให้มีสัดส่วนเท่ากัน จำนวน 192 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปผู้ใช้บัณฑิต เป็นคำถามแบบปลายเปิด-ปลายปิดให้เลือกตอบ 6 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ทั้ง 6 ด้าน 50 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 5 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เป็นคำถามแบบเปิด

2. แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นประชาชนผู้เคยได้รับบริการจากบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปผู้ใช้บัณฑิต เป็นคำถามแบบปลายเปิด-ปลายปิดให้เลือกตอบ 6 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ทั้ง 6 ด้าน 36 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 5 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เป็นคำถามแบบเปิด

ในการแปลความหมายระดับคะแนนความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิต ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ Wongrattana (2007) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามหรือดัชนีความสอดคล้องโดยหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 2 ท่านและรองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ 1 ท่าน มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานขอที่อยู่ ที่ทำงานจากบัณฑิต เพื่อจัดส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช้บัณฑิต
2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ถึงหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่บัณฑิตปฏิบัติงาน

3. ผู้วิจัยส่งหนังสือราชการโดยแนบแบบสอบถามถึงผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 6 ฉบับต่อบัณฑิต 1 คน เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่บัณฑิตปฏิบัติงาน 1 คน ผู้ร่วมงานกับบัณฑิต 2 คน และประชาชนผู้เคยได้รับบริการจากบัณฑิต 3 คนตอบแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และให้หัวหน้าหน่วยงานรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดใส่ซองที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ ส่งคืนผู้วิจัยในระยะเวลาที่กำหนด

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับจากผู้ใช้นิติมาตรตรวจสอบความครบถ้วนของข้อคำตอบ โดยได้รับแบบสอบถามฉบับที่ครบถ้วน สมบูรณ์จากหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาขั้นต้นที่นิติปฏิบัติปฏิบัติงาน และผู้ร่วมงานกับนิติ จำนวน 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.00 และประชาชนผู้เคยได้รับการบริการจากนิติ จำนวน 135 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.31 ของผู้ใช้นิติที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ตามลักษณะของตัวแปร

2. ระดับความต้องการที่จำเป็นและระดับคุณภาพนิติ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตามผลการเรียนรู้ (LO) ในแต่ละด้านและในภาพรวม

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความต้องการที่จำเป็นกับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของนิติตามผลการเรียนรู้ (LO) ของผู้ใช้นิติ ในแต่ละด้านและภาพรวม ด้วยสถิติ paired t-test โดยผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อหาหลักการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูลโดยการพิจารณาด้วยสถิติทดสอบ Kolmogorov-Smirnov Test พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (p ระหว่าง 0.051-0.063)

4. ความพึงพอใจเพื่อหาช่องว่าง (GAP) ของความต้องการที่จำเป็น (E) และคุณภาพของนิติ (P) ตามผลการเรียนรู้ (LO) ในแต่ละด้านและในภาพรวม คำนวณด้วยสูตร (P-E) และแปลผล ดังนี้

4.1 ค่าเฉลี่ยคุณภาพของนิติ (P) ลบค่าเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น (E) ถ้าผลลัพธ์เป็นบวกหรือเท่ากับศูนย์ หมายถึง คุณภาพของนิติเป็นไปตามความคาดหวังของผู้ใช้นิติ

4.2 ค่าเฉลี่ยคุณภาพของนิติ (P) ลบค่าเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น (E) ถ้าผลลัพธ์เป็นลบ หมายถึง คุณภาพของนิติไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ใช้นิติ

5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะโดยใช้ค่าร้อยละ

จริยธรรมวิจัย/การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ตามเอกสารรับรองเลขที่ PHCSP – อจ.014 และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2561 ถึงกันยายน 2561

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้นิติ

ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน พบว่า ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.22 อายุเฉลี่ย 41.31 ปี อายุน้อยสุด 22 ปี มากสุด 59 ปี ประมาณ 1 ใน 3 เป็นผู้บังคับบัญชาของนิติ ที่เหลือเป็นผู้ร่วมงาน ปฏิบัติงานที่ รพ.สต. ร้อยละ 60.42 รองลงมา รพช./รพท. ร้อยละ 33.33 สสอ. ร้อยละ 4.16 และ อบต. ร้อยละ 2.08 ร่วมงานกับนิติเฉลี่ย 15 เดือน น้อยสุด 4 เดือน มากสุด 28 เดือน

ประชาชนผู้ได้รับการบริการจากนิติ พบว่า ผู้ได้รับการบริการที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.81 อายุเฉลี่ย 39.33 ปี อายุน้อยสุด 17 ปี และมากสุด 85 ปี เป็นประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการในหน่วยงาน ร้อยละ 79.26 ที่เหลือเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นที่มาติดต่อราชการ มาใช้บริการหรือมาติดต่อในหน่วยงานเป็นประจำ ร้อยละ 59.26 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 34.81 และเป็นครั้งแรก ร้อยละ 5.93 เคยได้รับการบริการจากนิติมากกว่าสามครั้ง ร้อยละ 68.15 ส่วนน้อยที่ได้รับการบริการจากนิติเป็นครั้งแรก จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เมื่อสอบถาม

คะแนนพฤติกรรมการให้บริการของบัณฑิต ผู้ได้รับการให้คะแนนเฉลี่ย 8.90 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20 คะแนนต่ำสุด 5 คะแนน สูงสุด 10 คะแนน) คะแนนทักษะความชำนาญในงานของบัณฑิต ผู้ได้รับการให้คะแนนเฉลี่ย 8.82 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน คะแนนสูงสุด 10 คะแนน)

2. ระดับความต้องการที่จำเป็น (E) และระดับคุณภาพของบัณฑิต (P)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการจำเป็นและระดับคุณภาพบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้(LO) รายด้านและในภาพรวม จำแนกตามผู้ใช้บัณฑิต

ผลการเรียนรู้ (LO)	ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน (n=144)						ประชาชนผู้รับบริการ (n=135)					
	ระดับความต้องการ(E)			ระดับคุณภาพบัณฑิต(P)			ระดับความต้องการ(E)			ระดับคุณภาพบัณฑิต(P)		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.62	.43	มากที่สุด	4.32	.46	มาก	4.45	.50	มาก	4.30	.52	มาก
2) ด้านความรู้	4.40	.57	มาก	4.05	.52	มาก	4.36	.59	มาก	4.18	.61	มาก
3) ด้านทักษะทางปัญญา	4.42	.56	มาก	4.01	.55	มาก	4.27	.66	มาก	4.10	.68	มาก
4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	4.58	.47	มากที่สุด	4.27	.55	มาก	4.34	.59	มาก	4.23	.60	มาก
5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.44	.56	มาก	4.03	.56	มาก	4.25	.69	มาก	4.15	.57	มาก
6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.43	.66	มาก	3.94	.65	มาก	4.28	.62	มาก	4.14	.61	มาก
ภาพรวม	4.48	.51	มาก	4.09	.47	มาก	4.34	.55	มาก	4.20	.54	มาก

จากตารางที่ 1 ในมุมมองของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีคะแนนเฉลี่ยระดับความต้องการที่จำเป็นตามผลการเรียนรู้ (E) ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.40-4.62 คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพบัณฑิต (P) ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากแต่มีค่าต่ำกว่าระดับความต้องการในทุกผลการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.94-4.32 สำหรับมุมมองของประชาชนผู้ได้รับการมีคะแนนเฉลี่ยระดับความต้องการที่จำเป็นตามผลการเรียนรู้ (E) ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.25-4.45 คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพของบัณฑิต (P) ทั้ง 6 ด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกันแต่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับความต้องการในทุกผลการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.10-4.30)

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็นกับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ ในแต่ละด้านในภาพรวมของผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการจำเป็นและคุณภาพบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้(LO) รายด้านและภาพรวมของผู้ใช้บัณฑิต

ผลการเรียนรู้ (LO)	ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน(n=144)				ประชาชนผู้รับบริการ (n=135)			
	E	P	T	p-value	E	P	t	p-value
	Mean	Mean		(2-tail)	Mean	Mean		(2-tail)
1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม	36.98	34.53	7.74	<0.001	35.48	34.38	3.31	<0.001
2) ด้านความรู้	35.21	32.38	7.54	<0.001	17.27	16.73	3.03	0.003
3) ด้านทักษะทางปัญญา	39.79	36.13	8.11	<0.001	8.43	8.20	1.97	0.052
4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	32.07	29.88	7.18	<0.001	30.16	29.61	1.99	0.049
5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	31.09	28.19	8.59	<0.001	12.68	12.45	1.50	0.137
6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	48.69	43.29	10.14	<0.001	50.76	49.70	2.03	0.044
ภาพรวม	223.83	204.40	9.68	<0.001	154.61	151.29	2.36	0.020

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น(E) กับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ (P) ในแต่ละด้านและในภาพรวม ด้วยสถิติ paired t-test พบว่าในกลุ่มผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น(E)กับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ (P) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น(E)กับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิต ตามผลการเรียนรู้ (P) ทั้งภาพรวมและรายด้านในกลุ่มประชาชนผู้รับบริการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในผลการเรียนรู้ 4 ด้าน ยกเว้นด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4. การประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิต

ตารางที่ 3 การประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้(LO) รายด้านและภาพรวมของผู้ใช้บัณฑิต

ผลการเรียนรู้ (LO)	ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน(n=144)				ประชาชนผู้รับบริการ (n=135)			
	E	P	(P-E)	แปลผล	E	P	(P-E)	แปลผล
	Mean	Mean			Mean	Mean		
1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.62	4.32	-0.30	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.45	4.30	-0.15	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง
2) ด้านความรู้	4.40	4.05	-0.35	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.36	4.18	-0.18	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง
3) ด้านทักษะทางปัญญา	4.42	4.01	-0.41	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.27	4.10	-0.17	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง
4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.58	4.27	-0.31	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.34	4.23	-0.11	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง
5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.44	4.03	-0.41	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.25	4.15	-0.10	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง

ตารางที่ 3 การประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้(LO) รายด้านและภาพรวมของผู้ใช้บัณฑิต (ต่อ)

ผลการเรียนรู้ (LO)	ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน(n=144)				ประชาชนผู้รับบริการ (n=135)			
	E	P	(P-E)	แปลผล	E	P	(P-E)	แปลผล
	Mean	Mean			Mean	Mean		
6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.43	3.94	-0.49	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.28	4.14	-0.14	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง
ภาพรวม	4.48	4.09	-0.39	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง	4.34	4.20	-0.14	ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง

จากตารางที่ 3 การประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิตตามผลการเรียนรู้(LO) เพื่อหาช่องว่าง(GAP) ของความต้องการที่จำเป็น(E) และคุณภาพของบัณฑิต(P) ตามผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านและในภาพรวม ด้วยสูตร(P-E) รายด้านและในภาพรวม จากผู้ใช้บัณฑิตทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีค่าติดลบแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต แต่กลุ่มประชาชนผู้ได้รับบริการมีช่องว่าง(GAP) ที่น้อยกว่าในทุกผลการเรียนรู้

5. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน		
1.ความรู้และทักษะการทำหัตถการและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น	26	35.14
2.ความรู้และทักษะการควบคุมโรค ระบาดวิทยา การสอบสวนโรคและการจัดทำรายงานสอบสวนโรคในโรคที่สำคัญ ๆ	11	14.86
3.ทักษะการใช้และแก้ไขปัญหาโปรแกรมสำเร็จรูปในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงาน เช่น โปรแกรม JHCIS, HosXp, MyPCU ฯลฯ	9	12.16
4.ทักษะภาวะผู้นำและการทำงานด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์	9	12.16
5.ทักษะการทำวิจัยและสร้างนวัตกรรมทางสุขภาพ	9	12.16
6.ทักษะการทำงานเชิงรุกในชุมชน	8	10.81
7.ทักษะการเขียนหนังสือราชการและโครงการ งานจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุ	8	10.81
8.ความรู้การเฝ้าระวังเบื้องต้น และยาเฉพาะโรคโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อ	6	8.11
9.ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	6	8.11
10.ทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เช่น Word, Excel, Power point ฯลฯ	5	6.76
ประชาชนผู้ได้รับบริการจากบัณฑิต		
1.การวินิจฉัยโรคที่แม่นยำ ความสามารถในการใส่และเปลี่ยนสายสวนปัสสาวะ และท่อให้อาหารทางปาก	3	30.00
2.การให้สุศึกษาเรื่องโรคต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาในชุมชน	3	30.00

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของบัณฑิตร้อยละ 51.39 ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยข้อเสนอแนะที่เสนอแนะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้และทักษะในงาน โดยข้อเสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ ความรู้และทักษะการทำหัตถการและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น สำหรับประชาชนผู้ได้รับบริการจากบัณฑิต ร้อยละ 7.41 ได้เขียนข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับการให้บริการตามหลักวิชาการและพฤติกรรมบริการ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการที่จำเป็นและความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับความต้องการที่จำเป็นและระดับคุณภาพของบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ ในแต่ละด้านและภาพรวมในมุมมองผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีคะแนนเฉลี่ยระดับความต้องการที่จำเป็นตาม ผลการเรียนรู้ (E) อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพของบัณฑิต (P) ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากแต่มีค่าต่ำกว่าระดับความต้องการในทุกผลการเรียนรู้ ในมุมมองของประชาชน ผู้ได้รับบริการ มีคะแนนเฉลี่ยระดับความต้องการที่จำเป็นตามผลการเรียนรู้ (E) ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพของบัณฑิต (P) ทั้ง 6 ด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับความต้องการในทุกผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Laoketkarn (2016), Janchai, Chermprapai, Insuan, Sukkananchana, Rodked, Sea-loa. et al. (2014) และ Wichiranon, Arunreung, Srisuwan, & Chutinan (2018) ที่พบว่าค่าเฉลี่ยความคาดหวังหรือความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่พบจากบัณฑิตทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยความคาดหวังหรือความต้องการมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่พบจากบัณฑิต

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการจำเป็นกับคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ในแต่ละด้านและในภาพรวม ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต

กลุ่มผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น(E)กับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ (P) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Wichiranon, Arunreung, Srisuwan, & Chutinan (2018) และ Sinsapsomboon, & Salaimanee (2015) ที่พบคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็นกับคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิตทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับกลุ่มประชาชนผู้ได้รับบริการมีคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็น(E)กับคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ (P) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในผลการเรียนรู้ 4 ด้าน ยกเว้นด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนผู้ได้รับบริการไม่มีความคาดหวังในทักษะทั้งสองด้านจากบัณฑิต เพราะไม่มีผลกระทบโดยตรงกับคุณภาพของบริการที่ได้รับ

3. การประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิต ในแต่ละด้านและในภาพรวม ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต

คุณภาพของบัณฑิตไม่เป็นไปตามคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต โดยกลุ่มประชาชนผู้ได้รับบริการมีช่องว่าง (GAP) ที่น้อยกว่ากลุ่มผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานในทุกผลการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ต่อความพึงพอใจในคุณภาพการบริการของผู้ใช้บริการโรงแรม เขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี (Sroysing, 2016) ที่พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความคาดหวังของบัณฑิตในการศึกษารั้งนี้ เป็นเรื่องสุขภาพอนามัยและวิชาการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนจึงทำให้ผู้ใช้บัณฑิตมีความคาดหวังที่สูงกว่าการให้บริการทั่วไป

4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ประมาณ 1 ใน 3 ต้องการให้หลักสูตรเน้นความรู้และทักษะการทำหัตถการและการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่บัณฑิตเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้บัณฑิตสามารถทำหัตถการและตรวจรักษาโรคให้ประชาชนได้ นอกจากนี้กลุ่มผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเสนอให้หลักสูตรเน้นความรู้และทักษะด้านการป้องกันและควบคุมโรคตามหลักระบาดวิทยา ทักษะด้านโปรแกรมสำเร็จรูปในงานสาธารณสุขและการปฏิบัติงาน ภาวะผู้นำ การทำงานในชุมชน วิจัยและนวัตกรรมทางสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Wichiranon, Arunreung, Srisuwan, & Chutinan (2018) ที่กล่าวว่าต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีความทันสมัยและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2554 ที่กล่าวว่า หลักสูตรควรปรับปรุงบัณฑิตในเรื่อง ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการปฏิบัติงานและภาวะผู้นำให้แก่บัณฑิต (Faculty of Education, Institute of Physical Education Mahasarakam Campus, 2013)

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีความคาดหวังคุณลักษณะบัณฑิต 3 ลำดับแรกคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา เป็นด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในขณะที่ผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นประชาชนผู้รับบริการก็มีความคาดหวังลำดับที่หนึ่งและสองไปในทิศทางเดียวกัน ลำดับที่สามเป็นด้านความรู้ แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้บัณฑิตทั้งสองกลุ่มต้องการให้หลักสูตรผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะด้านวิชาการที่เป็นสมรรถนะหลัก และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน ดังนั้นวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการศึกษาคำนี้ไปพัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้และทักษะตามสมรรถนะที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็นกับคุณภาพของบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของบัณฑิตมีค่าต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยความต้องการที่จำเป็นในผลการเรียนรู้ทุกด้าน ดังนั้น วิทยาลัยและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องต้องนำผลการศึกษามาพิจารณาหาแนวทางพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะและสมรรถนะที่สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมากยิ่งขึ้น

3. จากข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ลำดับแรกผู้ใช้บัณฑิตทั้งสองกลุ่มมีความต้องการเห็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะในการทำหัตถการ และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งเป็นมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตต่อภาพลักษณ์เดิม ซึ่งหน้าที่บางอย่างอาจเกินขอบเขตที่มาตรฐานวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2556 กำหนดไว้ ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บัณฑิตมีความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของบัณฑิตในสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่วิทยาลัยหรือกระทรวงสาธารณสุขต้องนำไปพิจารณา เพื่อให้ผู้ใช้บัณฑิตมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของบัณฑิตมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทและสมรรถนะที่สำคัญของนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ ที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยระยะยาวเพื่อศึกษาว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละรุ่นมีสมรรถนะในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของบัณฑิต

References

- Chantararat, I. (2009). *Customer's Expectation and Perception toward Service Quality on a Lowcost Airline for Domestic Flight*. Master's Project. M.B.A. (Management). Bangkok :Graduate School, Srinakarinwirot University. (in Thai)
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling techniques*. 3rd ed. NewYork: John Wiley and Sons.
- Faculty of Education, Institute of Physical Education Mahasarakham Campus. (2013). *Satisfaction of Users of Graduates from the Faculty of Education, Institute of Physical Education Mahasarakham Campus Graduated in Academic Year 2011*. Faculty of Education. Mahasarakham : Institute of Physical Education Mahasarakham Campus. (in Thai)
- Janchai, N., Chermprapai, P., Insuan, N., Sukkananchana, K., Rodked, N., Sea-loa, P. et al. (2014). Evaluation of Graduates' Quality on Tourism and Hospitality Industry Program based on Thailand Qualification Framework on Higher Education 2009. *Suan Dusit Graduate School Academic Journal*, 11(1),181–194. (in Thai)
- Laoketkarn, Ch. (2016). The Comparison Between Satisfaction And Expectation of Graduates Users Case Study of Logistics Mangement Programs IS Thonburi University. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 22(2), 9–20. (in Thai)
- Office of Higher Education Commission Thailand (2014). *Handbook of Higher Education Internal Audit 2014*. Bangkok: Office of Higher Education Standard and Assessment. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2016). Summary the twelfth national economic and social development plan (2017-2021). Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council. (in Thai)
- Praboromarajchanok Institute. (2014). *Handbook of Using Measurement and Assessment Tools Following the Quality Standard of the Bachelor of Public Health in Community Health*. Nonthaburi: Yutharin Printing. (in Thai)

- Sinsapsomboon, N., & Salaimanee, D., (2015). Expectations and Satisfaction of Four and Five- Star Hotel Stakeholders with Desired Traits of Hospitality Graduates from Rajamangala University of Technology Krungthep Focusing on Food and Beverage Services. *Rajamangala University of Technology Krungthep Research Journal*, 9(2), 80-89. (in Thai)
- Sirindhorn College of Public Health, Suphanburi. (2015). *Students' Handbook Academic Year 2015*. Suphanburi: Sirindhorn College of Public Health Suphanburi. (in Thai)
- Sroysing, K. (2016). Customers' Expectations and Perception towards Satisfaction of Hotels' Service Quality In Pattaya City. Chonburi Province. *Dusit Thani College Journal*, 10(1), 216-238. (in Thai)
- Wichiranon, S., Arunreung, A., Srisuwan, N., & Chutinan, S. (2018). Need Assessment in Environment Management for Students' Learning Development of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. *RMUTP Research Journal Humanities and Social Sciences*, 3(1), 75-86. (in Thai)
- Wongrattana, Ch. (2007). *Statistics for Research Technique* (10th Printing). Nonthaburi: Thai Neramitrkij Interprogressship Ltd. (in Thai)